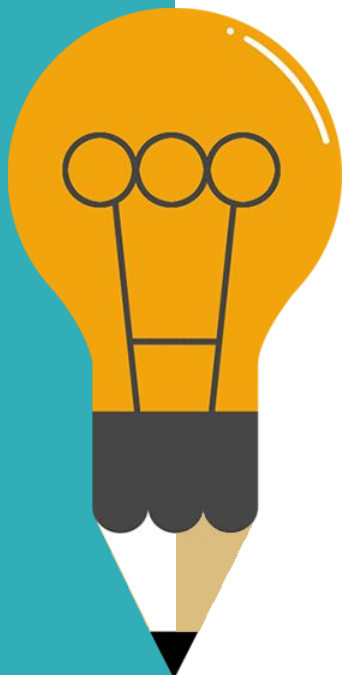

INTERKULTURELLE FÆRDIGHEDER

Modul 2

Indhold

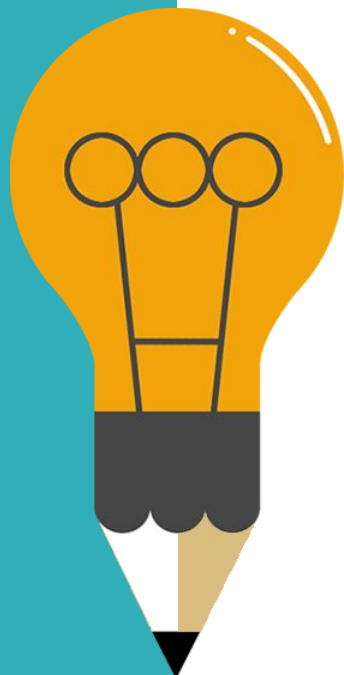
01 Introduktion

02 Interkulturelle færdigheder

03 Hvorfor er interkulturelle færdigheder vigtige?

Privat-, skole- og arbejdsliv

Indhold

04

Kulturel bevidsthed

Religion, individualisme vs. kollektivism, kommunikationsstile, tidsfornemmelse, autoritet

05

Sådan navigerer du i multikulturelle miljøer og forbedrer dine færdigheder

06

Konklusion

07

Referencer

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Introduktion

I vor tids globaliserede verden er interkulturel kommunikation blevet vigtigere. Da mennesker med forskellig kulturel baggrund mødes i forbindelse med arbejde, studier og andre aktiviteter, er det vigtigt at udvikle interkulturelle færdigheder, der muliggør effektiv kommunikation og samarbejde. Disse færdigheder er vigtige for at opnå arbejdsmæssig succes, opbygge stærke relationer og fremme gensidig forståelse og respekt. I denne præsentation vil vi udforske de vigtigste interkulturelle færdigheder, deres betydning i nutidens verden og udforske forskellige aspekter af kulturel bevidsthed.

Interkulturelle færdigheder

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kulturel bevidsthed

Empati, tolerance og respekt

Tilpasningsevne, fleksibilitet og
åbenhed

Kritisk tænkning

Sprogkendskab

“

Interkulturelle færdigheder er et mål for evnen til at kommunikere og interagere med mennesker med en række forskellige baggrunde, kulturer og identiteter, der er påvirket af kulturelle forskelle.

”

De omfatter et bredt spektrum af færdigheder, hvoraf nogle er anført til venstre. Denne præsentation fokuserer på kulturel bevidsthed, men du kan finde mere information om kritisk tænkning, fleksibilitet og konstruktiv dialog i de følgende moduler.

Hvorfor er interkulturelle færdigheder vigtige?

Personlige liv

Opbygning af relationer

Interkulturelle færdigheder hjælper med at opbygge dybe, meningsfulde relationer med mennesker med forskellige baggrunde ved at forstå og respektere kulturelle forskelle.

Undgå misforståelser

Manglende bevidsthed og viden kan føre til misforståelser og uenigheder, **utilsigtede**.

Fremme gensidig forståelse

Forståelse er afgørende for at opbygge fredelige og harmoniske samfund. Vi forstår verden bedre og bliver mere empatiske over for andre.

Fremme personlig udvikling

Ved at træde ud af vores komfortzone og engagere os i forskellige mennesker, kan vi lære nye ting om os selv og vores kulturelle baggrund.

Hvorfor er interkulturelle færdigheder vigtige?

Skoleliv

Arbejdsliv

Forbedring af teamwork

At være en del af et multikulturelt miljø er en almindelig begivenhed, hvor opbygning af effektivt teamwork og relationer er nødvendig for et vellykket og behageligt samarbejde.

Fremme mangfoldighed og inklusion

Ved at respektere og værdsætte forskellige kulturer og perspektiver skabes miljøer, hvor alle føler sig inkluderet og værdsat.

Forbedring af kundeservice

Interkulturelle færdigheder kan hjælpe medarbejderne med at forstå og opfylde behovene hos kunder fra forskellige kulturelle baggrunde, hvilket forbedrer kundetilfredshed og loyalitet.

Karriere-fremmende

I dagens globale økonomi er der større sandsynlighed for, at personer, der effektivt kan navigere i kulturelle forskelle og arbejde med mennesker med forskellig baggrund, får succes.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kulturel bevidsthed

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Religion

Individualisme vs. kollektivism

Kommunikationsstile

Fornemmelse af tid

Myndighed

“

At forstå forskellige kulturelle værdier, overbevisninger og praksisser gør det muligt for individer at undgå misforståelser og tilpasse sig forskellige kulturelle kontekster.

”

At lære om og forstå forskellige kulturer er den bedste måde at forbedre interkulturelle færdigheder på, blive mere tolerant og åbne op for nye oplevelser. På de følgende slides finder du en kort oversigt over de mest almindelige kulturforskelle.

! Dette afsnit fokuserer kun på de 4 store religioner.

Religion

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Mad og drikke

Forskellige religioner følger forskellige kostrestriktioner, såsom:

- Muslimer har forbud mod at indtage svinekød, ikke-halal mad og alkohol.
- Kristne har generelt ingen begrænsninger. Nogle kan vælge at faste og undgå kød og alkohol i fasten.
- Jøder følger en kosher-diæt, som forbyder at spise visse dyr, f.eks. grise, kaniner og skaldyr, og følger strenge retningslinjer for tilberedning af mad (høst, sammensætning af fødevarer osv.).
- Størstedelen af hinduer er lakto-vegetariske, nogle spiser kød, men undgår altid oksekød, fordi køer er

Overbevisninger og værdier

Selvom de fleste religioner deler fælles værdier såsom medfølelse eller solidaritet, er der små forskelle:

- Muslimer lægger stor vægt på gæstfrihed og omsorg for naboer.
- Kristne værdsætter tilgivelse, at hjælpe mennesker i nød og fællesskaber.
- Jødiske samfund værdsætter tradition, såvel som uddannelse og intellektuelle sysler.
- Hinduer lægger stor vægt på familiemæssige og sociale forpligtelser.

! Bemærk, at disse er generaliseringer, og individer kan have forskellige overbevisninger og praksis baseret på deres egne fortolkninger af deres religion. Det er vigtigt at respektere deres personlige grænser og kulturelle normer, og at undgå fordomme.

Fysisk kontakt

I nogle religioner (f.eks. islam, jødedom) anses fysisk kontakt mellem medlemmer af det modsatte køn, som ikke er familiemedlemmer eller gift, for upassende og er nogle gange forbudt.

Andre religioner har ingen specifikke begrænsninger (f.eks. kristendom, hinduisme). Men fysisk kontakt før ægteskabet kan være ilde set.

Religion

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

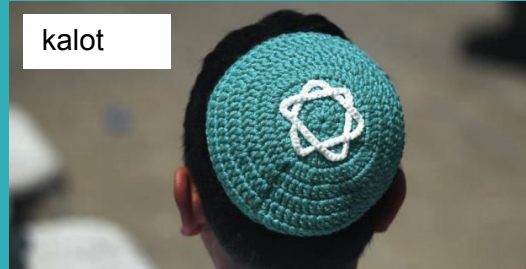

Tøj og udseende

Beklædningsrestriktioner kan bruges som et tegn på respekt, beskedenhed, åndelig betydning og tradition og omfatter:

- Muslimske kvinder er forpligtede til at klæde sig beskedent og dække deres hår og krop med løstsiddende tøj (et tørklæde, kjole eller frakke).
- Ortodokse jødiske kvinder dækker ofte deres hår med et tørklæde eller paryk og klæder sig enkelt, mens mænd bærer en kalot for at vise ærbødighed for Gud.
- Traditionelt hinduistisk tøj varierer afhængigt af regionen, men kan omfatte en saree, salwar kameez eller dhoti. I nogle hinduistiske traditioner er det også sædvanligt, at kvinder bærer en bindi eller mangalsutra som et symbol på deres ægteskabelige status.
- Der er ingen specifikke tøjrestriktioner i kristendommen, men nogle trosretninger fraråder

kalot

saree

dhoti

bindi

Head coverings worn by Muslim women

Burka

Full body, covers entire face, a mesh screen covers the eyes

Niqab

Veil for the face, eyes remain visible

Hijab

Square scarf covers head and neck

Chador

Full-body cloak

Shayla

Long scarf, wrapped around the head

Al-Amira

Two-piece headscarf

Khimar

Cape-like, covering hair, neck and shoulders

Verden følger hovedsageligt den gregorianske (kristne sol) kalender, som adskiller sig fra den islamiske måne-, hindu måne- og jødiske måne-sol-kalender. Deres festligheder falder derfor ikke på den samme globale dato hvert år.

Religion

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

(nogle af de største) helligdage og festligheder

islam

- **Ramadan** - repræsenterer en måned med faste (fra solopgang til solnedgang).
- **Eid al-Fitr** - en 3-dages fest, der markerer afslutningen på ramadanen.
- **Eid al-Adha** – en 4-dages fejring af Abrahams hengivenhed og Ishameals overlevelse.

hinduisme

- **Diwali** – en 5-dages lysfestival (okt./nov.)
- **Holi** – en 2-dages festival, der byder foråret velkommen, fuld af farver og kærlighed (feb./marts)
- **Navratri** - en 9-dages fest, der tilbeder gudinden Durgas manifestationer ved at faste. Den 10. dag kaldes **Dussehra** (marts/april)
- **Krishna Janmashtami** – fejrer Herren Krishnas fødsel (aug./sept.)
- **Maha Shivratri** - fejrer Lord Shivas ægteskab med gudinden Parvati (feb./marts).

Jødedommen

- **Påske** – mindes israelitternes frigørelse og udvandring fra Egypten. Det varer i syv eller otte dage (normalt i april).
- **Rosh Hashanah** – fejrer det jødiske nytår og varer i to dage (sept./okt.)
- **Yom Kippur** – Forsoningsdagen, som inkluderer faste og bøn (sept./okt.)
- **Hanukkah** – lysfesten, der varer 8 nætter (normalt i december)

Kristendom

- **Påskesøndag** - fejres i foråret, den fejrer Jesu Kristi opstandelse. Den følger **fasten**, en 40-dages fasteperiode.
- **Jul** - betyder Jesu Kristi fødsel. (25. december)
- **Allehelgensdag** – ærer alle den kristne tros helgener og martyrer (1. november)
- Andre vigtige helligdage omfatter **langfredag**, **helligtrekonger**, **pinse** og **askeonsdag**.

Hvordan individer ser på sig selv og samfundet omkring dem, spiller en stor rolle i deres dagligdag, værdier, relationer og arbejde. Ingen af principperne er i sagens natur bedre eller værre end andre.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Individualisme

Individualisme er princippet, der fokuserer på menneskelig uafhængighed og frihed. Den er generelt imod ydre indblanding med hensyn til personlige valg. Individualisme hævder, at det at tilpasse sig andre (via religion eller tradition, for eksempel) kan begrænse individet.

- **KERNEVÆRDIER:** autonomi, uafhængighed, unikhed, selvudfoldelse
- **RELATIONER:** Individer fra individualistiske kulturer er mere tilbøjelige til at udtrykke deres meninger og hævde sig selv i gruppesammenhænge, hvilket kan opfattes som uhøfligt eller konfronterende i kulturer, der prioriterer harmoni og sociale relationer. Det kan også føre til en følelse af konkurrence frem for samarbejde. Dette kan skabe en kultur, der værdsætter personlig succes frem for det fælles bedste.
- Vestlige kulturer som Nord-, Vest- og Centraleuropa, Nordamerika, Australien

Kollektivisme

Kollektivisme er princippet om at prioritere gruppesamhørighed frem for individuelle sysler. Den betragter langsigtede relationer som væsentlige, da det fremmer gruppens mål. Den er imod individuelle mål, da det går ind for at ofre sig for fællesskabets bedste..

- **KERNEVÆRDIER:** harmoni, tryghed, pålidelighed, pligtfølelse, gode sociale relationer
- **RELATIONER:** I kollektivistiske kulturer har relationer en tendens til at være mere gruppefokuserede, og individer kan prioritere gruppens behov og mål eller forholdet frem for egne ønsker. De lægger også større vægt på teamwork og samarbejde. Harmoni og undgåelse af konflikter prioriteres, hvilket kan opfattes som passivt i kulturer, der værdsætter selvhævdelse og direkte kommunikation.
- Øst- og Sydeuropa, Asien, Mellemøsten, Sydamerika, Afrika

! Bemærk, at disse er generaliseringer og ikke nødvendigvis gælder for hver specifik kultur inden for de anførte

Kommunikationsstile

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kommunikation mellem kulturer adskiller sig i forhold til tre aspekter: sprog, nonverbal kommunikation og sociale normer, som er tæt forbundet og påvirker hinanden.

01 Sprog

- **Direkte** – kultur kan påvirke, om verbal direktehed (hvor verbale budskaber udtrykker talerens sande hensigter og ønsker, og fokus er på at udføre en opgave) værdsættes (f.eks. i vestlige kulturer som Nordamerika, Europa, Australien) eller betragtes som uhøflig (i Asien, Mellemøsten, Latinamerika, Afrika).
- **Formalitet** – kultur kan påvirke, om personlig varme og smalltalk (f.eks. vestlige kulturer) eller respekt og formalitet er mere værdsat (f.eks. Asien, Mellemøsten, Europa, Afrika). Formalitetsniveauet afhænger for det meste af situationen.
- **Kontekst** – I lavkontekstkulturer formidler ord det meste af betydningen, og der forventes et klart budskab (f.eks. vestlige kulturer). I højkontekstkulturer formidles mening af mere subtile verbale og ikke-verbale signaler og kan skjules (f.eks. Asien, Mellemøsten, Middelhavet, Latinamerika, Afrika).

02 Sociale normer

Sociale normer er tæt forbundet med sprogstilen og den individualistiske/kollektivistiske tankegang.

- **Selvafsløring** – kultur kan påvirke, om det er acceptabelt at tale med andre om vanskelige personlige situationer (f.eks. i vestlige kulturer, Latinamerika). Personer fra Asien, Mellemøsten og Afrika afslører måske kun lidt om sig selv og føler sig utilpasse, når de bliver bedt om at åbne op omkring personlige problemer generelt. Dette gælder også **følelsesmæssig udtryksevne**. Nogle kulturer føler sig mere trygge ved at udtrykke tristhed eller vrede, mens andre finder udtryk af stærke følelser af enhver art upassende.
- **Emner** – nogle kulturer opfatter bestemte emner (f.eks. sex, politik, død, religion, penge, mental sundhed) som tabu og taler ikke åbent om dem (f.eks. Asien, Mellemøsten, Afrika). Vestlige kulturer har en tendens til at være mere åbne og acceptere forskellige synspunkter.

! Bemærk, at disse er generaliseringer og ikke nødvendigvis gælder for hver specifik kultur inden for de anførte

Kommunikationsstile

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

03

Ikke-verbal kommunikation

- **Tone, lydstyrke og talehastighed** – kultur kan påvirke, hvor højt det er passende at tale, tonen og niveauet af udtryksevne i stemmen og talehastigheden. Høj, hurtig og udtryksfuld tale er almindelig i nogle kulturer (f.eks. afrikansk, caribisk, latino, arabisk, middelhavsland), men kan betragtes som uhøflig eller aggressiv i andre. Asiatiske, nordamerikanske og nord- og centraleuropæiske kulturer har en tendens til at være mere bløde.
- **Gestik** - generelt er forbindelsen mellem andre nonverbale karakteristika ved tale og gestus tæt. Men specifikke gestus har forskellige betydninger i forskellige kulturer, hvilket utilsigtet kan føre til fejlkommunikation. En velmenende tommelfinger op i de fleste vestlige kulturer er dybt fornærmende i Mellemøsten og Vestafrika. På samme måde er en OK-bevægelse stødende i Brasilien, og en "Kom her" fingerbevægelse bruges kun til hunde i Asien. Dette gælder også for hilsener – mens et håndtryk forventes i nogle kulturer (f.eks. i vestlige kulturer), er det forbudt (f.eks. i muslimske, amish- og jødiske kulturer) eller ses som upassende for andre (f.eks. i Østasien). Der er også forskel på fastheden og holdbarheden af et håndtryk. Ekspressive ansigtsbevægelser og udtryk er mere almindelige og har større betydning ved Middelhavet, i Mellemøsten, Latinamerika og Sydasiatiske kulturer.
- **Øjenkontakt** – direkte øjenkontakt værdsættes højt, både når man taler og lytter i vestlige kulturer. I mellemtiden ses det som mangel på respekt, en udfordring af autoritet og uhøfligt i de fleste asiatiske, afrikanske og latinamerikanske kulturer. Det kan også opfattes som flirtende mellem medlemmer af det modsatte køn i Mellemøsten.
- **Rum** – afstanden mellem talende personer og fysisk berøring forstås forskelligt på tværs af kulturer. Mere personligt rum og mindre berøring foretrækkes i vestlige kulturer og Asien, mens nærhed (f.eks. i Mellemøsten), kram og endda kys som en form for hilsen er acceptabel i Latinamerika og Sydeuropa.

Fornemmelse af tid

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tidsorientering

Den måde, vi ser på forskellige epoker afspejler vores forståelse af tid.

- **Fortidsorienterede kulturer** (f.eks. italiensk, britisk, kinesisk) har ikke langsigtede perspektiver og undgår risici ved at indføre ændringer. Tradition er højt værdsat.
- **Nutidsorienterede kulturer** (f.eks. latinamerikanske, afrikanske) dvæler ikke ved fortiden. De er afhængige af øjeblikkelige resultater og har en tendens til ikke at have detaljerede planer for fremtiden.
- **Fremtidsorienterede kulturer** (f.eks. amerikanske) lever fuldt ud i nuet - men er orienteret mod fremtidige begivenheder. De planlægger deres liv grundigt uden spildtid.

Tidens rolle

Mennesker i forskellige kulturer har forskellige forståelser af at bruge tid i non-verbal kommunikation.

- **Polykronisk tilgang** (bruges i Latinamerika, Afrika, Mellemøsten, Middelhavet, Sydasiens) fokuserer på familie og mennesker. Tidsplaner og planer er fleksible og spontane, at komme for sent er ikke ilde set, arbejdsrelationer er stærke, multitasking er normalt.
- **Monokronisk tilgang** (brugt i vestlige kulturer og nogle østasiatiske lande) fokuserer på tid. Planer er grundigt udformet, at være forsinket bedømmes, deadlines overholdes, opbygning af relationer på arbejdet ses som spild af tid.

Punktlighed, ventetid, stilhed

Afhængigt af kulturens tilgang er de tre aspekter af tid forskellige:

- **Punktualitet** – i polykrone kulturer er det normalt at komme for sent, mens det i nogle strenge monokrone kulturer (f.eks. Tyskland, Japan, USA) kun tæller at komme til tiden eller før tid..
- **Ventetid**, kø og forsinkelser er hverdag i polykrone kulturer. I monokrone kulturer ses ventetidsom tab af kostbar tid og penge.
- **Stilhed** - polykrone kulturer tænker på stilhed som værdifuld tid, hvor man kan genoverveje sine beslutninger. Asiatiske kulturer afbryder aldrig og viser uenighed med tavshed, mens vestlige kulturer finder stilhed akavet.

Holdning til autoritet og hierarki

Forskellige kulturer ser forskelligt på autoritet. Nogle vægter hierarkiske strukturer højt, mens andre prioriterer lighed og samarbejde højt. I nogle kulturer, såsom de fleste vestlige (nord- og centraleuropæiske, nordamerikanske, australske, israelske), lærer børn fra en ung alder, at chefen, læreren eller forælderen kun er en facilitator blandt ligestillede. Og i de kulturer er det meget passende at være uenig med eller udfordre chefen.

I andre dele af verden, hvor hierarki og autoritet er dybt respekteret, såsom Syd- og Østasien, Mellemøsten, Rusland og nogle latinamerikanske og afrikanske lande, lærer børn fra en meget ung alder at underkaste sig den ansvarlige. I disse kulturer bliver det opfattet som upassende eller illoyalt, hvis du modsiger din chef, lærer eller forældre.

Beslutningstagning

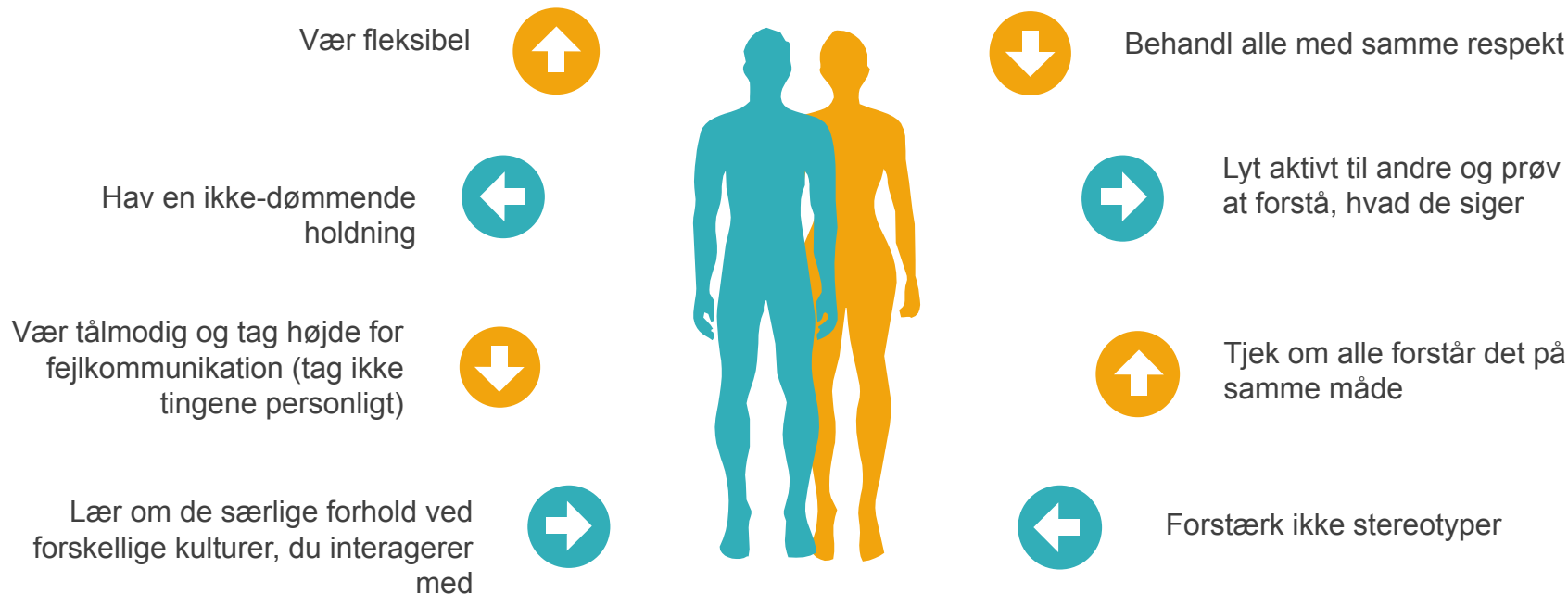
Holdning til autoritet og individualisme/kollektivismeperspektivet påvirker også beslutningstagning. I stærke konsensuskulturer, såsom nogle sydøst- og østasiatiske, mellemøstlige og europæiske, er mange mennesker involveret i beslutningsprocessen. Det tager lang tid at træffe beslutningen ved konsensus, og efter beslutningen er truffet, ændres den ikke. I kulturer uden konsensus, hvor autoritet og magt prioriteres fremfor samtykke fra enkeltpersoner eller grupper (f.eks. Nordkorea, Saudi-Arabien, Rusland, Kina, Iran), kan beslutninger til sammenligning træffes meget hurtigt, ofte af chefen. Autoritet og beslutningstagning hænger dog ikke altid sammen, som det ses i USA, hvor det er acceptabelt at være uenig med chefen, indtil han træffer en beslutning.

Sådan navigerer du i multikulturelle miljøer

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Læs mere her: <https://www.commisceo-global.com/blog/33-tips-on-working-in-multicultural-teams>

Sådan forbedrer du dine færdigheder

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

01

Vær selvkritisk

Et godt første skridt til at forbedre dine interkulturelle færdigheder er at lære om din egen kultur og indse, hvordan den påvirker den måde, du handler og kommunikerer på. Reflekter over den måde, du præsenterer dig selv på, og den holdning, du udviser. Spørg dig selv, om nogen kunne fejltolke nogle af dine handlinger eller ord.

02

Skaf dig viden

Du kan finde materialer, der kan hjælpe dig med at lære om andre kulturer såsom bøger, podcasts og dokumentarfilm. Prøv at følge influencere på sociale medier med forskellige baggrunde for at lære om deres personlige erfaringer. Hvis du har midlerne, er det at rejse (hvilket ikke nødvendigvis behøver at være i udlandet) også en glimrende måde at fordybe sig i en anden kultur og selv opleve den.

03

Lyt og observer

Du kan drage fordel af at lytte til budskabet og observere nonverbale signaler. Almindelige nonverbale signaler (såsom en tommelfinger op eller et nik) kan betyde forskellige ting i forskellige kulturer, og du kan fejltolke dem, hvis du observerer dem uden at overveje den verbale besked, der ledsager dem.

04

Involver dig i interkulturelle aktiviteter

At deltage i eller organisere forskellige aktiviteter kan udvide din viden - du kan arrangere en frokost, hvor hver deltager medbringer en traditionel ret. Mad er en fremragende samtalestarter og giver dig lejlighed til at fortælle om dig selv. En anden idé er at starte en mangfoldighedskalender – del festligheder og højtider for at holde styr på og fejre med andre.

Konklusion

At forstå forskellige kulturer (udvikle sin kulturelle bevidsthed) og være i stand til at kommunikere og arbejde effektivt med mennesker med forskellig baggrund er en afgørende færdighed for personlig og professionel succes.

Interkulturel kompetence begynder med os selv. Hvis vi er bevidste om vores værdier og efterlever dem, kan vi klassificere hinandens handlinger og reaktioner bedre og reagere effektivt på dem.

“

Behandl andre, som du ønsker at blive behandlet.

”

Referencer

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Interkulturelle færdigheder generelt

- <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/intercultural-skills-examples>
- <https://ehlion.com/magazine/intercultural-competence/>
- <https://barrazacarlos.com/intercultural-skills/>
- <https://epicur.education/intercultural-competences-what-are-intercultural-competences/>
- <https://builtin.com/people-management/intercultural-competence>
- <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/why-employers-value-intercultural-skills>
- <https://www.commisceo-global.com/blog/33-tips-on-working-in-multicultural-teams>
- <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/intercultural-skills-examples>

Kulturel bevidsthed

- <https://thrivemeetings.com/2018/01/religious-dietary-restrictions-guide/>
- <https://virtualspeech.com/blog/cultural-differences-in-body-language>
- <https://ivypanada.com/essays/the-importance-of-the-clothing-in-different-religious-groups/>
- <https://www.tutorialspoint.com/religious-outfits>
- <https://news.wisc.edu/religious-holidays-101-quick-start-guide-to-learning-about-holidays-beyond-christmas/>
- <https://medium.com/@meraviahuja/5-most-popular-hindu-festivals-bfe0b5cd3ef0>
- <https://sqp.fas.org/crs/misc/R45002.pdf>
- <https://www.bolton.ac.uk/Chaplaincy/Worldviews/Festivals/ChristianFestivals.aspx#gsc.tab=0>
- <http://www.differencebetween.net/miscellaneous/difference-between-collectivism-and-individualism/>
- <https://clockify.me/blog/managing-time/time-perception/#Which attitude towards time should prevail in multicultural work>

Tak!